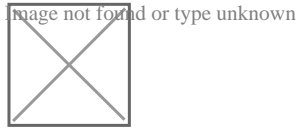

Η μεγάλη πίστη του εκατόνταρχου (Αγ. Νικόλαος Βελιμίροβιτς)

[Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Αγ. Νικόλαος Βελιμίροβιτς](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

(Ματθ. η' 5-13)

Όταν ο άνθρωπος δεν έχει μεγάλη ταπείνωση, πραότητα, υποταγή και υπακοή στο Θεό, πώς μπορεί να σωθεί; Πώς θα μπορούσε να σωθεί ένας άπιστος κι αμαρτωλός άνθρωπος, όταν κι ο δί-καιος «μόλις σώζεται» (Α' Πέτρ. δ' 18); Το νερό δε μαζεύεται στα ψηλά κι απόκρημνα βουνά, αλλά σε χαμηλά, επίπεδα και βαθιά μέρη. Το έλεος του Θεού δεν κατοικεί στους υπερήφανους, που κομπάζουν και αντιτίθενται στο Θεό, αλλά στους ταπεινούς και τους πράους, που η καρδιά τους είναι ταπεινωμένη κι ειρην-νική, που είναι υποταγμένοι στο μεγαλείο του Θεού κι υπάκουοι στο θέλημά Του.

Όταν κάποια αρρώστια προσβάλλει ένα κλήμα που έχει φυτέψει ο οικοδεσπότης και το φροντίζει προσεκτικά για χρόνο πολύ, το κόβει και το καίει και στη θέση του φυτεύει ένα αγριόκλημα. Όταν οι γιοι ξεχνούν την αγάπη του πατέρα τους κι επαναστατούν εναντίον του, τί θα τους κάνει; Θ' απομακρύνει τα παιδιά από το σπίτι του και στη θέση τους θα προσλάβει μισθωτούς.

Όπως συμβαίνει στη φύση, έτσι γίνεται και με τους ανθρώπους. Λένε οι άπιστοι: Έτσι γίνεται σύμφωνα με τους νόμους της φύσης και τους νόμους των ανθρώπων. Οι πιστοί όμως δε μιλάνε έτσι. Εκείνοι τραβούν το παραπέτασμα των φυσικών και των ανθρώπινων νόμων, ατενίζουν με φλογερά μάτια το μυστήριο της αιώνιας ελευθερίας και μιλούν διαφορετικά. Λένε: Έτσι γίνεται με το θέλημα του Θεού και για το καλό μας. Ο Θεός τα γράφει αυτά με το χέρι Του. Εκείνοι που μπορούν να διαβάζουν αυτά που χαράζει ο Θεός με φωτιά και πνεύμα τόσο στη φύση όσο και στους ανθρώπους, μόνο αυτοί θα καταλάβουν τη σημασία τους. Εκείνοι που μπροστά στα μάτια τους η φύση κι η ανθρώπινη ζωή ανακατεύονται όπως ένας μεγάλος σωρός από γράμματα, χωρίς πνεύμα και νόημα, λένε πως όλα είναι «τυχαία». «Όλα όσα βλέπουμε γύρω μας, λένε, έγιναν τυχαία». Με αυτό εννοούν πως όλος αυτός ο σωρός με τα γράμματα κινείται κι ανακατεύεται από μόνος του, κι απ' αυτή την ανόητη μίξη προ-κύπτει το ένα γεγονός ή το άλλο. Αν ο Θεός δεν ήταν ελεήμων και εύσπλαχνος, θα γελούσε μ' αυτούς τους ερμηνευτές του κόσμου και της ζωής. Υπάρχει όμως και κάποιος που γελάει και χαίρεται με την ανοησία αυτού του συλλογισμού: το πονηρό πνεύμα, ο εχθρός της ανθρώπινης φύσης, που δεν έχει ούτε έλεος ούτε συμπάθεια προς τον άνθρωπο.

Όταν μια χήνα περιπλανιέται σ' έναν πολύχρωμο τάπητα που είναι απλωμένος σε λιβάδι, ίσως σκεφτεί πως όλ' αυτά τα σχέδια και τα χρώματα του τάπητα βρέθηκαν εκεί τυχαία, πως ο τάπητας ξεπήδησε ξαφ-νικά από τη γη, όπως το γρασίδι - κατά το σκεπτικό της χήνας. Η υφάντρα όμως, που ύφανε και έβαψε τον τάπητα, γνωρίζει πως δε βρέθηκε τυχαία εκεί. Ξέρει τι σημαίνει κάθε λεπτομέρεια του σχεδίου και των χρωμάτων, γιατί τα σχέδια και τα χρώματα παρουσιάζονται με τον τρόπο που έχουν συνδυαστεί. Μόνο η υφάντρα μπορεί να διαβάσει και να εξηγήσει τον τάπητα, εκείνη που τον ύφανε με το χέρι της, καθώς κι εκείνοι στους οποίους το διηγείται. Το ίδιο κάνουν κι οι άπιστοι. Περιφέρονται γύρω από τον πανέμορφο τάπητα του κόσμου και λένε πως όλα έγιναν «τυχαία». Ο Θεός μόνο, που ύφανε αυτόν τον κόσμο, γνωρίζει τη σημασία που έχει κάθε κλωστή στο στημόνι και στο υφάδι, καθώς και κείνοι στους οποίους Εκείνος το αποκαλύπτει.

Ο Ησαΐας είδε και έγραψε: «Κύριος Ύψιστος εν αγίοις αναπαυόμενος και ολιγοψύχοις διδούς μακροθυμίαν και διδούς ζωήν τοις συντετριμμένοις την καρδίαν» (Ησ. νζ' 15). Ο Θεός βρίσκεται στη γη ανάμεσα σε κείνους που έχουν καρδίαν συντετριμμένην και τεταπεινωμένην. Ο Θεός αποκαλύπτει τα μυστήρια του κόσμου και της ζωής σ' εκείνους στους οποίους «ενοικεί». Σ' αυτούς εξηγεί τα πνευματικά βάθη όλων εκείνων που ο ίδιος έγραψε μέσα από τα πράγματα και τα γεγονότα. Ο Αβραάμ, ο Ισαάκ, ο Ιακώβ, ο Ιω-σήφ, ο Μωϋσής κι ο Δαβίδ είχαν συντετριμμένη καρδιά, ταπεινό πνεύμα. Γι' αυτό κι ο Θεός κατοικούσε μέσα τους

και υποσχέθηκε πως θα είναι μαζί τους και με τους απογόνους τους, εφόσον εκείνοι εξακολουθούν να έχουν συντετριμμένη καρδιά και ταπεινό πνεύμα. Όταν όμως η συχνή επαφή με το Θεό κάνει κάποιον άνθρωπο υπερήφανο, τότε εκείνος βλάπτεται περισσό-τερο απ' αυτούς που δε γνώρισαν τον αληθινό Θεό και δεν είχαν επαφή μαζί Του.

Το καλλίτερο και σαφέστερο παράδειγμα σ' αυτό το θέμα μας το δίνουν οι Ισραηλίτες. Ήταν απόγονοι των μεγάλων και θεαρέστων προπατόρων που προαναφέραμε. Η επαφή τους όμως με τον αληθινό Θεό τους δημιούργησε οίηση. Έτσι το έθνος αυτό άρχισε να βλέπει όλα τ' άλλα έθνη με περιφρόνηση, σα νά 'ταν σκύβαλα πεταμένα. Με τη συμπεριφορά τους αυτή όμως προκάλεσαν τη δική τους καταστροφή. Η υπερηφάνεια τους τύφλωσε τόσο πολύ, ώστε το μόνο που κράτησαν απ' όλα όσα τους αποκάλυψε ο Θεός με τους προφήτες και τους άλλους δίκαιους της Παλαιάς Διαθήκης, ήταν πως αυτοί αποτελούσαν τον εκλεκτό λαό του Θεού, τον περιούσιο. Το πνεύμα και το νόημα της αρχαίας αποκάλυψης του Θεού γι' αυτούς είχε ολότελα χαθεί. Η Αγία Γραφή χόρευε μπροστά στα μάτια τους σαν ένα συνοθύλευμα με ακατανόητα γράμματα. Όταν ο Κύριος Ιησούς εμφα-νίστηκε στον κόσμο με μια νέα αποκάλυψη, εκείνοι με την τυφλότητά τους αγνοούσαν το θέλημα του Θεού, είχαν φτάσει στο επίπεδο των ειδωλολατρών. Με τη σκοτισμένη πνευματική τους όραση και την τραχύτητα της καρδιάς τους, είχαν καταντήσει πολύ χειρότεροι κι από τους ειδωλολάτρες.

Η σημερινή ευαγγελική περικοπή μας αποδειχίνει την αλήθεια αυτών που είπαμε παραπάνω. Μας περιγράφει ένα γεγονός που μας δείχνει πως κάποιιοι άνθρωποι είναι υγιείς ανάμεσα στους ασθενείς κι άλλοι είναι άρρωστοι ανάμεσα στους υγιείς. Πως υπάρχει πίστη ανάμεσα στους ειδωλολάτρεις και απιστία ανάμεσα σε κείνους που υπερηφανεύονται για την καθαρότητα της πίστης τους, κομπάζουν ότι είναι ο εκλεκτός λαός του Θεού. Η περικοπή αυτή γράφτηκε σαν μια διδαχή για όλες τις εποχές και για όλους τους λαούς και εφαρμόζεται και σε μας μέχρι σήμερα. Η διδαχή αυτή είναι τόσο οξεία, όσο και το ξίφος των χερουβίμ, καθαρή σαν τον ήλιο, φρέσκια κιαναπάντεχη όπως τα λουλούδια του αγρού. Κι αυτό για να μας δημιουργήσει δέος με την οξύτητά της, να μας φωτίσει με την καθαρότητά της και να μας αφυπνίσει από την πνευματική νάρκωση κι αδράνειά μας. Κυρίως όμως καταγράφηκε για να προειδοποιήσει όλους εμάς τους χριστιανούς να μην ξεχαστούμε και πέσουμε στην οίηση επειδή εκκλησιαζόμαστε, προ-σευχόμαστε στο Θεό και ομολογούμε το Χριστό. Γιατί τότε στην τελική Κρίση του Θεού θα συναντήσουμε μπροστά μας ανθρώπους που βρίσκονται έξω από την Εκκλησία, αλλ' έχουν μεγαλύτερη πίστη και περισ-σότερα καλά έργα.

«Εισελθόντι δε αυτώ εις Καπερναούμ προσήλθεν αυτώ εκατόνταρχος παρακαλών αυτόν και λέγων Κύριε, ο παις μου βέβληται εν τη οικία παραλυτικός, δεινώς βασανιζόμενος» (Ματθ. η 5,6). Ο εκατόνταρχος ήταν αξιωματικός στα στρατόπεδα της Καπερνα-ούμ, που ήταν η πιο σπουδαία πόλη στα παράλια της Γαλιλαίας. Δεν ξέρουμε, αλλ' έχει και δευτερεύουσα σημασία, αν υπαγόταν απ' ευθείας στη Ρώμη ή βρι-σκόταν στην εξουσία του Ηρώδη Αντίπα, μάλλον όμως αναφερόταν απ' ευθείας στη Ρώμη. Αυτό που αξίζει να επισημάνουμε είναι ότι ήταν ειδωλολάτρης, όχι Ιουδαίος. Είναι ο πρώτος Ρωμαίος αξιωματικός που αναφέρεται στο ευαγγέλιο ότι πίστεψε στο Χριστό. Δεύτερος ήταν ο εκατόνταρχος που βρισκόταν σε υπηρεσία στη σταύρωση του Χριστού, εκείνος που σαν είδε τα υπερφυσικά φαινόμενα τη στιγμή που ο Κύριος παρέδιδε το πνεύμα Του, αναφώνησε: «Αληθώς Θεού Υιός ην ούτος» (Ματθ. κζ' 54). Μετά αναφέρεται κι ο εκατόνταρχος Κορνήλιος στην Καισάρεια, εκείνος που τον βάφτισε ο απόστολος Παύλος (βλ. Πράξ. κεφ. ι'). Αν κι οι αξιωματικοί αυτοί ήταν ειδωλολάτρεις, γνώρισαν την αλήθεια και τη ζωή του Χριστού και πίστεψαν σ' Αυτόν πιο γρήγορα από τις ορδές των σοφών αλλά τυφλών Ιουδαίων γραμματέων.

Κύριε, ο παις μου βέβληται εν τη οικία παραλυ-τικός, δεινώς βασανιζόμενος. Ο «παις» του εκατό-νταρχου πρέπει να ήταν δούλος του. Κι ο υψηλόβαθ-μος αξιωματικός, ο εκατόνταρχος, μίλησε σαν απλός στρατιώτης που ζητάει βοήθεια. Η παράλυση είναι τρομερή πάθηση. Ο νεαρός στρατιώτης βρισκόταν στα πρόθυρα του θανάτου, όπως διηγείται ο ευαγγε-λιστής Λουκάς. Και φαίνεται πως ο

εκατόνταρχος τον αγαπούσε πολύ. Έτσι μόλις άκουσε πως ο Χριστός έφτανε στην Καπερναούμ, ξεκίνησε να πάει να τον συναντήσει και να του ζητήσει βοήθεια για τον αγαπημένο του δούλο.

Όποιος διαβάσει το περιστατικό αυτό στους δύο ευαγγελιστές, το Ματθαίο και το Λουκά, θα σχηματίσει την εντύπωση πως οι δυο αφηγητές διαφωνούν μεταξύ τους. Ο Ματθαίος γράφει πως ο εκατόνταρχος πλησίασε ο ίδιος το Χριστό και του παρουσίασε το αίτημά του. Ο Λουκάς γράφει πως ο εκατόνταρχος πρώτα έστειλε τους Ιουδαίους πρεσβυτέρους για να ζητήσουν από το Χριστό να βοηθήσει το δούλο του. Μετά, όταν ο Κύριος πλησίαζε στο σπίτι του, έστειλε τους φίλους του να τον συναντήσουν και να του ζητήσουν να μην πάει στο σπίτι του, επειδή εκείνος (ο εκατόνταρχος) ήταν αμαρτωλός. Έφτανε να πει ένα λόγο ο Κύριος κι ο δούλος του θα γινόταν καλά. «Αλλά μόνον ειπέ λόγω και ιαθήσεται ο παις μου» (Ματθ. η' 8).

Είναι αλήθεια πως ανάμεσα στις δυο διηγήσεις υπάρχει μια διαφορά, αλλ' όχι αντίφαση. Η διαφορά συνίσταται στο ότι ο Ματθαίος παραλείπει τους δυο αγγελιαφόρους που έστειλε αρχικά ο εκατόνταρχος στον Κύριο, ενώ ο Λουκάς δεν αναφέρει το γεγονός ότι ο ίδιος ο εκατόνταρχος, παρά την ταπείνωση που ένιωθε μπροστά στο μεγαλείο του Χριστού, πήγε να τον συναντήσει. Η όμορφη και αμοιβαία αυτή φιλοφρόνηση που έχουν οι δύο ευαγγελιστές, ο ένας για τον άλλον, δημιουργεί θαυμασμό και χαρά στον πνευματικό άνθρωπο. Αν, όπως λέει ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, όλα τα γεγονότα είχαν καταγραφεί με τον ίδιο ακριβώς τρόπο από τους ευαγγελιστές, ο καθένας θα σκεφτόταν πως ο ένας αντιγράφει τον άλλον. Τί χρειάζονταν τότε τέσσερις ευαγγελιστές και τέσσερα ευαγγέλια; Σε όλα τα δικαστήρια στη γη η μαρτυρία δύο μαρτύρων απαιτείται για ν' αποδειχτεί ένα γεγονός, να γίνει πιστευτό. Ο Θεός μας έδωσε δύο φορές τη διπλή μαρτυρία με τους τέσσερις ευαγγελιστές, ώστε όσοι επιδιώκουν τη σωτηρία τους να πιστέψουν όσο το δυνατό πιο εύκολα και πιο γρήγορα, αλλά και όσοι δεν πιστέψουν και οδεύουν προς την απώλεια να είναι αναπολόγητοι. Ο Θεός μας έδωσε τους τέσσερις ευαγγελιστές αν και θα μπορούσε να δώσει όλη τη σοφία Του για τη σωτηρία μας στο ένα μόνο ευαγγέλιο. Κι αυτό για να δούμε την αμοιβαία φιλοφρόνησή τους και να μάθουμε απ' αυτό πως πρέπει να κάνουμε κι εμείς το ίδιο στη ζωή μας, ανάλογα με τα διαφοροποιημένα πνευματικά χαρίσματα που έδωσε ο Θεός στον καθένα μας, ως μέλη του ενός Σώματος που είμαστε. Έτσι πρέπει να βοηθάμε ο ένας τον άλλον ανάλογα με τις δυνάμεις και τις ικανότητές μας.

Έχοντας μπροστά μας τις δύο διηγήσεις, μπορούμε να βγάλουμε ακριβή συμπεράσματα και να καθάρσει η εικόνα του γεγονότος που μας απασχολεί. Ακούοντας για τη δόξα και τη δύναμη του Κυρίου Ιησού και αισθανόμενος την

ανθρώπινη αμαρτωλότητα κι αναξιοτήτά του, ο εκατόνταρχος ζήτησε πρώτα από τους πρεσβυτέρους των Ιουδαίων να πάνε εκείνοι στον Κύριο και να τον παρακαλέσουν να πάει στο σπίτι του. Δεν ήταν καθόλου σίγουρος πως ο Κύριος θά 'θελε να τον επισκεφτεί. Ίσως να σκεφτόταν: «Εγώ είμαι ειδωλολάτρης κι αμαρτωλός. Εκείνος είναι διορατικός. Με το που θ' ακούσει το όνομά μου θα καταλάβει αμέσως πως είμαι αμαρτωλός. Ποιός ξέρει τότε αν θα θελήσει να έρθει στο σπίτι μου; Είναι καλύτερα να στείλω τους Ιουδαίους κι αν αρνηθεί, η άρνηση θα είναι σ' αυτούς, αν δεχτεί...θα δούμε». Όταν διαπίστωσε πως ο Κύριος δέχτηκε, τά 'χασε, βρέθηκε σε μεγάλη αμηχανία. Τότε έστειλε τους φίλους του να πουν στο Χριστό να μην έρθει στο σπίτι του, γιατί ήταν αμαρτωλός και ανάξιος. Έφτανε μόνο να πει ένα λόγο κι ο δούλος του θα γινόταν καλά.

Με το που έφτασαν οι δούλοι του όμως στο Χριστό και του έδωσαν το μήνυμα του εκατόνταρχου, έφτασε κι ο εκατόνταρχος. Ήταν τόσο θλιμμένος, που δεν άντεχε να μείνει στο σπίτι του. Να ερχόταν ο ίδιος ο Κύριος στο σπίτι του; Όχι, όχι. Οι φίλοι του δεν ήξεραν ακόμα ποιός ήταν ο Κύριος. Όσο για τους πρεσβυτέρους των Ιουδαίων, ο εκατόνταρχος θα είχε μάθει από πριν πως μερικοί απ' αυτούς λειτουργούσαν ανταγωνιστικά στο Χριστό, δεν πίστευαν σ' Αυτόν. Έτσι έτρεξε να τον συναντήσει ο ίδιος, αφού τώρα ήξερε πως δε θ' αρνιόταν κι επομένως δε θα τον ταπείνωνε μπροστά στους ανθρώπους, επειδή ήταν και αξιωματικός.

Είναι αλήθεια πως οι Ιουδαίοι μίλησαν με καλά λόγια στο Χριστό για τον εκατόνταρχο. «Άξιός εστιν ω παρέξει τούτο, αγαπά γαρ το έθνος ημών, και την συναγωγήν αυτός ωκοδόμησεν ημίν» (Λουκ. ζ' 4-5). Όλα όσα κι αν είπαν όμως δεν αγγίζουν την ουσία του θέματος. Πρόβαλαν την καλοσύνη του εκατόνταρχου για δικό τους όφελος. Αγαπά γαρ το έθνος ημών, είπαν. Άλλοι Ρωμαίοι αξιωματικοί κι αξιωματούχοι περιφρονούσαν τους Ιουδαίους, αυτός όμως τους αγαπούσε. Και την συναγωγήν αυτός ωκοδόμησεν ημίν. Ήταν σα νά 'λεγαν δηλαδή: Αυτός ξοδεύει τα δικά του χρήματα και μεις γλιτώνουμε τα δικά μας. Μας οικοδόμησε έναν οίκο προσευχής που τον είχαμε ανάγκη, αλλιώς θ' αναγκαζόμασταν να τον οικοδομήσουμε και να τον πληρώσουμε μόνοι μας». Τα είπαν όλ' αυτά σα ν' απευθύνονταν στον Καϊάφα, όχι στο Χριστό. Ο Χριστός δεν τους έδωσε καμιά απάντηση σ' αυτά, έμεινε σιωπηλός και επορεύετο συν αυτοίς. Τότε οι φίλοι του εκατόνταρχου πήγαν να συναντήσουν το Χριστό και στο τέλος πήγε κι ο ίδιος ο εκατόνταρχος.

Όταν ο εκατόνταρχος βρέθηκε πρόσωπο με πρόσωπο με το Χριστό, έπρεπε βέβαια να του εξηγήσει για μια ακόμα φορά όλο το πρόβλημα, αν κι ο Χριστός είχε ήδη πληροφορηθεί γι' αυτό. «Και λέει αυτώ ο Ιησούς· εγώ ελθών θεραπεύσω αυτόν» (Ματθ. η' 5). Προσέξτε πως μιλάει εκείνος που έχει εξουσία και δύναμη! Δεν είπε

«θα δούμε», ούτε τον ρώτησε όπως έκανε με άλλους: «Πιστεύεις πως μπορώ να το κάνω αυτό;» Έβλεπε ήδη στην καρδιά του εκατόνταρχου την πίστη του. Έτσι είπε αποφασιστικά, μ' έναν τρόπο που κανένας γιατρός δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει: Εγώ ελθών θεραπεύσω αυτόν.

Ο Κύριος μίλησε σκόπιμα με τέτοια αποφασιστικότητα, για να προκαλέσει από το στόμα του εκατόνταρχου την απάντηση μπροστά στους Ιουδαίους. Όταν ο Θεός επιτελεί ένα έργο, το κάνει με τέτοιο τρόπο ώστε να μην υπηρετεί μια μόνο περιοχή, αλλά πολλές. Ο Κύριος ήθελε το γεγονός αυτό να ωφελήσει πολλούς: να θεραπεύσει τον άρρωστο, ν' αποκαλύψει τη μεγάλη πίστη του εκατόνταρχου, να επιτιμήσει τους Ιουδαίους για την απιστία τους και να κάνει μια μεγάλη προφητεία για τη βασιλεία Του· να μιλήσει δηλαδή για κείνους που νομίζουν πως είναι άξιοι να μπουν στη βασιλεία Του, που ουδέποτε θα μπουν, καθώς και γι' αυτούς που δεν έχουν καμιά ελπίδα, αλλά τελικά θα μπουν.

«Και αποκριθείς ο εκατόνταρχος έφη· Κύριε, ουκ ειμί ικανός ίνα μου υπό την στέγην εισέλθης· αλλά μόνον ειπέ λόγω και ιαθήσεται ο παις μου» (Ματθ. η' 8). Τί τεράστια διαφορά υπάρχει ανάμεσα στη φλογερή αυτή πίστη και την ψυχρή, νομικίστικη πίστη των Φαρισαίων! Η πίστη του εκατόνταρχου μοιάζει με φωτιά που καίει, ενώ των Φαρισαίων η πίστη είναι σαν εικόνα της φωτιάς. Όταν κάποιος Φαρισαίος κάλεσε στο σπίτι του το Χριστό για δείπνο, με τη νομικίστικη νοοτροπία του σκέφτηκε πως, με το να τον καλέσει στο σπίτι του, τιμούσε πολύ το Χριστό. Δε διανοήθηκε καθόλου πως ο Χριστός τιμούσε αυτόν και το σπίτι του με την επίσκεψή Του. Με την αλαζονεία και την υπέρμετρη υπερηφάνειά του, ο Φαρισαίος αμέλησε ακόμα και τις συνηθισμένες φιλοφρονήσεις και τις πράξεις φιλοξενίας, δηλαδή δεν έφερε νερό στο φιλοξενούμενο για να πλύνει τα πόδια Του, δεν τον υποδέχτηκε με εναγκαλισμό ούτε και έχρισε το κεφάλι Του με μύρο (βλ. Λουκ. ζ' 44-46).

Προσέξτε τώρα πόσο ταπεινός ήταν ο ειδωλολάτρης αυτός, πόσο συντετριμμένος στάθηκε μπροστά στον Κύριο, αν και δεν είχε διαβάσει το νόμο του Μωυσή και τους προφήτες. Είχε μόνο τον κοινό νου, το μοναδικό φως για να διακρίνει την αλήθεια από το ψέμα, το καλό από το κακό. Ήξερε πως οποιοσδήποτε άλλος κάτοικος της Καπερναούμ θα το λογάριαζε μεγάλη τιμή να δεχτεί τον εκατόνταρχο στο σπίτι του. Στο Χριστό όμως ο εκατόνταρχος δεν έβλεπε ένα συνηθισμένο άνθρωπο, αλλά τον ίδιο το Θεό. Γι' αυτό και είπε: ουκ ειμί ικανός ίνα μου υπό την στέγην εισέλθης.

Τί μεγάλη, τί υπέροχη πίστη στο Χριστό και τη δύ-ναμή Του! Μόνον ειπέ λόγω και η αρρώστια θα ξεπεραστεί, ο δούλος μου θα γίνει καλά. Ούτε ο απόστολος Πέτρος δεν μπορούσε, για μεγάλο χρονικό διάστημα, να φτάσει σε τόσο μεγάλη πίστη.

Στην παρουσία του Χριστού ο εκατόνταρχος ένωσε την παρουσία, το πυρ και το φως του ουρανού. Γιατί έπρεπε να μπει τόσο μεγάλη φωτιά στο σπίτι του, όταν και μια σπίθα θα ήταν αρκετή; Γιατί να βάλει ολόκληρο τον ήλιο στο σπίτι του, όταν αρκούσε και μια μόνο ακτίνα του; Αν ο εκατόνταρχος γνώριζε τις Γραφές, όπως εμείς σήμερα, ίσως να έλεγε στο Χριστό: «Εσύ, που μόνο με το λόγο Σου δημιουργήσες τον κόσμο και τον άνθρωπο, μπορείς μ' ένα Σου λόγο να θεραπεύσεις τον άρρωστο. Μία μόνο λέξη Σου είναι αρκετή, γιατί είναι πιο δυνατή από τη φωτιά, πιο λαμπερή από την ακτίνα του ήλιου. Μόνον ειπέ λόγω! Πόση ντροπή πρέπει να προξενήσει σε πολλούς από μας σήμερα η μεγάλη αυτή πίστη, σε μας που γνωρίζουμε τις Γραφές, αλλά η πίστη μας είναι εκατό φορές μικρότερη!

Ο εκατόνταρχος δεν τέλειωσε με τα λόγια αυτά. Συνέχισε για να εξηγήσει πού στήριζε τόσο πολύ την πίστη του στη δύναμη του Χριστού: «Και γαρ εγώ άνθρωπός ειμι υπό εξουσίαν, έχων υπ' εμαυτόν στρατιώτας, και λέγω τούτω, πορεύθητι, και πορεύεται, και άλλω, έρχου, και έρχεται, και τω δούλω μου, ποιήσον τούτο, και ποιεί» (Ματθ. η' 9).

Τί ήταν ο εκατόνταρχος; Ένας άνθρωπος που είχε στην εξουσία του εκατό στρατιώτες και υπήρχαν άλλοι εκατό που τον εξουσίαζαν. Εκείνοι που βρίσκονταν στην εξουσία του ήταν υποχρεωμένοι να τον υπακούν. Όταν λοιπόν αυτός, που είχε και ανωτέρους να τον εξουσιάζουν, αλλά που είχε κι ο ίδιος μικρότερη εξουσία, μπορούσε να δίνει διαταγές στους στρατιώτες και τους δούλους του, πόση μεγαλύτερη εξουσία είχε ο Χριστός, που δεν εξουσιάζεται από κανέναν άνθρωπο, που είναι ο ίδιος η υπέρτατη εξουσία στη φύση και στον άνθρωπο. Όταν τόσοι άνθρωποι υποτάσσονται στην αδύναμη φωνή του εκατόνταρχου, πώς να μην υποτάσσονται τα πάντα στο λόγο του Θεού, που είναι δυνατός σαν τη ζωή, οξύς σαν ξίφος και φοβερός σαν την καταιγίδα;

Ποιοί είναι οι στρατιώτες και οι δούλοι του Χριστού; Δεν είναι κάθε λογική ύπαρξη ενταγμένη στο στρατό του Χριστού; Οι άγγελοι, μαζί με τους αγίους και τους θεοφοβούμενους ανθρώπους, δεν είναι στρατιώτες του Χριστού; Όλες οι δυνάμεις της φύσης, των ασθενειών και του θανάτου, δεν είναι δούλοι Του; Ο Κύριος διατάζει τη ζωή. Λέει: «πήγαινε σ' αυτήν ή την άλλη ύπαρξη» και πηγαίνει. Λέει «έλα πίσω» και γυρίζει. Στέλνει ζωή, επιτρέπει την αρρώστια και το θάνατο. Θεραπεύει τους αρρώστους και ανασταίνει τους νεκρούς. Στο λόγο Του, οι αγγελικές δυνάμεις κάμπτουν όπως η φλόγα στον ισχυρό άνεμο. «Αυτός είπε και εγενήθησαν, αυτός ενετείλατο και εκτίσθησαν» (Ψαλμ. λβ' 9). Κανένας δεν μπορεί ν' αντισταθεί στη δύναμή Του, δεν τολμά ν' αμφισβητήσει το λόγο Του. «Ουδέποτε ούτως ελάλησεν άνθρωπος, ως ούτος ο άνθρωπος» (Ιωάν. ζ' 46). Δε μιλούσε σαν άνθρωπος που εξουσιάζεται, αλλά ως άρχοντας, «ως εξουσίαν έχων» (Ματθ. ζ'

29). Είχε τέτοιο πρόσωπο που έκανε τον εκατόνταρχο να τον ικετεύσει: ειπέ λόγω και ιαθήσεται ο παις μου. Θεραπεία παραλυτικού δεν μπορεί να κάνει κανένας θνητός άνθρωπος στη γη, για το Χριστό όμως ήταν εντελώς συνηθισμένο πράγμα. Δε χρειαζόταν να καταβάλει κάποια μεγάλη προσπάθεια για να κάνει τη θεραπεία, ούτε καν να πάει στο σπίτι του εκατόνταρχου. Δεν είχε ανάγκη ούτε καν να δει τον άρρωστο. Δε χρειαζόταν να τον πιάσει από το χέρι και να τον σηκώσει. Μόνο ειπέ λόγω και το έργο θα γίνει. Αυτό ήταν το μέτρο της πίστης του εκατόνταρχου, της από μέρους του αποδοχής του Χριστού.

«Ακούσας δε ο Ιησούς εθαύμασε και είπε τοις ακολουθούσιν· αμήν λέγω υμίν, ουδέ εν τω Ισραήλ τοσαύτην πίστιν εύρον» (Ματθ. η' 10). Γιατί θαύμασε ο Χριστός, αφού γνώριζε από πριν ποιά θα ήταν η απάντηση του εκατόνταρχου; Δεν προκάλεσε την απάντηση αυτή με τα λόγια Του, εγώ ελθών θερα-πεύσω αυτόν; Γιατί λοιπόν τώρα θαυμάζει; Απλά για να διδάξει εκείνους που ήταν μαζί Του. Θαυμάζει για να τους δείξει τί αξίζει να θαυμάζεται σ' αυτόν τον κόσμο. Θαυμάζει τη μεγάλη πίστη του ανθρώπου αυτού, για να διδάξει τους πιστούς πως πρέπει να εκτιμούν τη μεγάλη πίστη. Και πραγματικά δεν υπάρχει τίποτα στον κόσμο που ν' αξίζει τόσο θαυμασμό όσο η μεγάλη πίστη κάποιου ανθρώπου. Ο Χριστός δε θαύμαζε την ομορφιά της θάλασσας της Γαλιλαίας, επειδή τέτοια ομορφιά σε σύγκριση με τα κάλλη του ουρανού, που απλωνόταν μπροστά στα μάτια Του, δεν άξιζε τίποτα. Ούτε και τη μεγάλη σοφία των ανθρώπων θαύμαζε, ούτε τα πλούτη και τη δύναμή τους. Όλ' αυτά είναι μηδαμινά μπροστά στη σοφία, τον πλούτο και τη δύναμη της βασιλείας των ουρανών, που του ήταν τόσο οικεία. Αλλ' ούτε και τις μεγάλες εθνικές συναθροίσεις που γίνονταν στην Ιερουσαλήμ για τη γιορτή θαύμαζε. Τέτοιες συναθροίσεις ήταν εντελώς ασήμαντες σε σύγκριση με τη σύναξη των αγγέλων στον ουρανό, που γίνονταν από καταβολής κόσμου. Όταν οι άλλοι θαύμαζαν το περίφημο κάλλος του ναού του Σολομώντα, Εκείνος μιλούσε για την ισοπέδωσή του. Το μόνο που άξιζε να θαυμάζει κανείς ήταν η μεγάλη πίστη κάποιου ανθρώπου. Είναι το μέγιστο και κάλλιστο γεγονός στη γη. Με την πίστη ο σκλάβος ελευθερώνεται, ο μισθωτός γίνεται υιός Θεού, ο θνητός άνθρωπος μεταβάλλεται σε αθάνατο. Όταν ο δίκαιος Ιώβ κείτονταν πληγωμένος στις στάχτες και τα ερείπια όλης του της περιουσίας, όταν είχε χάσει και τα παιδιά του ακόμα, η πίστη του στο Θεό παρέμεινε αναλλοίωτη, ακλόνητη. Ενώ υπόφερε από τις πληγές και τους πόνους, έκραζε: «Είη το όνομα Κυρίου ευλογημένον εις τους αιώνας» (Ιώβ α' 21).

Σε ποιούς εκφράζει ο Κύριος Ιησούς το θαυμασμό Του; Τοις ακολουθούσιν. Οι ακολουθούντες ήταν οι άγιοι απόστολοι. Θαύμαζε, για να διδαχτούν εκείνοι. Οι άλλοι Ιουδαίοι που είχαν πάει μαζί Του στο σπίτι του εκατόνταρχου, άκουσαν τα λόγια που χρησιμοποίησε ο Κύριος για να διατυπώσει το θαυμασμό Του: ουδέ εν τω

Ισραήλ τοσαύτην πίστιν εύρον. Τους είπε δηλαδή ο Κύριος πως τέτοια πίστη δε συνάντησε ούτε ανάμεσα στους Ισραηλίτες, που έπρεπε να είχαν μεγαλύτερη πίστη απ' όλους τους άλλους λαούς στη γη, αφού ο Κύριος τους είχε αποκαλύψει από την αρχή τη δύναμη και την εξουσία Του, τη μέριμνα και την αγάπη Του με αμέτρητα σημεία και θαύματα, καθώς και με τα πύρινα λόγια των προφητών Του. Στον Ισραήλ όμως η πίστη είχε σχεδόν ολότελα αφυδατωθεί, είχε στεγνώσει. Ο εκλεκτός λαός είχε επαναστατήσει ενάντια στον Πατέρα. Τόσο η καρδιά όσο κι ο νους τους τυφλώθηκαν, πέτρωσαν. Ακόμα κι οι απόστολοί Του στην αρχή - για παράδειγμα ο Πέτρος - δεν είχαν τόση πίστη στο Χριστό όση ο Ρωμαίος αυτός αξιωματικός. Ούτε και οι αδελφές του Λάζαρου, που επισκέφτηκε ο Χριστός στο σπίτι τους, ούτε κι οι συγγενείς κι οι φίλοι Του στη Ναζαρέτ, που μεγάλωσαν μαζί.

Τώρα ο Κύριος, που βλέπει με το πνεύμα Του ως τη συντέλεια του κόσμου, προφητεύει τις δυσμενείς εξελίξεις για τους Ιουδαίους, αλλά και τις ευχάριστες ειδήσεις για τον ειδωλολατρικό κόσμο:

«Λέγω δε υμίν ότι πολλοί από ανατολών και δυσμών ήξουσι και ανακλιθήσονται μετά Αβραάμ και Ισαάκ και Ιακώβ εν τη βασιλεία των ουρανών, οι δε υιοί της βασιλείας εκβληθήσονται εις το σκότος το εξώτερον· εκεί έσται ο κλαυθμός και ο βρυγμός των οδόντων» (Ματθ. η' 11,12). Η προφητεία αυτή εκπληρώθηκε και εκπληρώνεται ως τις μέρες μας στο ακέραιο.

Στα ανατολικά και τα δυτικά των Ιουδαίων ζούσαν ειδωλολατρικοί λαοί. (Ο Θεοφύλακτος λέει: «Ο Κύριος δε λέει “πολλοί ειδωλολάτρες” αλλά “πολλοί...από ανατολών και δυσμών”, αν και είναι φανερό πως εννοούσε τους ειδωλολάτρες. Γιατί δεν κατονομάζει τους ειδωλολάτρες; Για να μη σκανδαλίσει τους Ιουδαίους. Γι’ αυτό και είπε από ανατολών και δυσμών»). Πολλοί απ’ αυτούς προσήλθαν στην πίστη ως ολόκληρα έθνη, όπως οι Αρμένιοι, οι Αιθίοπες, οι Έλληνες και οι Ρωμαίοι, καθώς και οι υπόλοιποι λαοί της Ευρώπης. Σε μερικές χώρες ένα μέρος του λαού ασπάστηκε την πίστη, όπως στην Αραβία, την Αίγυπτο, την Ινδία, την Περσία, την Ιαπωνία κ.ά. ενώ οι υιοί της βασιλείας (οι Ιουδαίοι), στους οποίους προσφέρθηκε πρώτα η βασιλεία του Θεού, έμειναν άκαμπτοι στην απιστία τους μέχρι σήμερα. Αυτός είναι ο λόγος που διασκορπίστηκαν σ’ ολόκληρο τον κόσμο, αποσπάστηκαν από τις εστίες τους, περιφρονήθηκαν και μισήθηκαν από τους λαούς ανάμεσα στους οποίους έζησαν ως μετανάστες. Η ζωή τους στη γη έγινε σκότος εξώτερον, κλαυθμός και βρυγμός των οδόντων. Στον άλλο κόσμο, στο αθάνατο τραπέζι των προπατόρων τους Αβραάμ, Ισαάκ και Ιακώβ, θα βρεθούν άλλοι άνθρωποι από κάθε γωνιά της γης, απ’ όλες τις φυλές και τις γλώσσες, εκτός από τους Ιουδαίους. Σ’ εκείνον τον κόσμο, για τους άπιστους υιούς της βασιλείας θα υπάρξει σκότος, κλαυθμός και βρυγμός των οδόντων.

Ο γεωργός ξεριζώνει και καίει το μαραμένο κλήμα και στη θέση του τοποθετεί βλαστάρια από παλιά κλήματα. Θα ξεχωρίσει τους επαναστατημένους γιούς του ουράνιου Πατέρα Του για πάντα, αιώνια, και θα υιοθετήσει τους μισθωτούς Του. Οι εκλεκτοί Του θα γίνουν απόβλητοι κι οι απόβλητοι εκλεκτοί. Οι πρώτοι θα γίνουν έσχατοι κι οι έσχατοι πρώτοι. Κι ο Ιησούς συνέχισε και είπε στον εκατόνταρχο:

«Και είπεν Ιησούς τω εκατοντάρχω· ύπαγε, και ως επίστευσας γεννηθήτω σοι. και ιάθη ο παις αυτού εν τη ώρα εκείνη» (Ματθ. η’ 13). Προφήτευσε πρώτα κι έπειτα έκανε το θαύμα, όχι μόνο για να επιβραβεύσει την πίστη του εκατόνταρχου, αλλά και για να επιβεβαιώσει την προφητεία Του. Είπε ένα λόγο κι ο δούλος θεραπεύτηκε. Όπως στην πρώτη δημιουργία ο Θεός είπε και εγενήθησαν, έτσι και τώρα στην Καινή Κτίση, ο Κύριος λέει και γίνεται. Ο παράλυτος άνθρωπος, που δεν μπορούσε να τον θεραπεύσει ολόκληρη η Ρωμαϊκή αυτοκρατορία, θεραπεύτηκε και σηκώθηκε αμέσως μ’ ένα θεϊκό λόγο του Σωτήρα μας. Η αρρώστια είναι υπηρέτης του Θεού. Όταν ο Κύριος λέει «πήγαινε», πηγαίνει· όταν λέει «έλα», έρχεται. Ο άρρωστος άνθρωπος έγινε καλά δίχως φάρμακα και αλοιφές, επειδή ο υπηρέτης (η αρρώστια) αναγνώρισε τη φωνή του Αφέντη του κι αναχώρησε. Τα φάρμακα κι οι αλοιφές δε θεραπεύουν. Ο Θεός θεραπεύει. Ο Θεός θεραπεύει είτε άμεσα με το λόγο Του είτε με τα φάρμακα και τις αλοιφές, ανάλογα με την πολλή ή λίγη πίστη του αρρώστου. Δεν υπάρχει σ’ ολόκληρο τον κόσμο φάρμακο για κάθε περίπτωση,

που θα μπορούσε να διώξει την αρρώστια και ν' αποκαταστήσει την υγεία χωρίς τη βοήθεια του Θεού, τη δύναμη, την παρουσία και το λόγο Του.

Ας έχει δόξα ο Θεός για τις αμέτρητες θεραπείες που κάνει στους πιστούς με το δυναμικό Του λόγο, τόσο στα αρχαία χρόνια όσο και σήμερα. Προσκυνούμε τον άγιο και παντοδύναμο λόγο Του, με τον οποίο αναδημιουργεί, θεραπεύει τους αρρώστους, ανασταίνει όσους έπεσαν, δοξάζει τους περιφρονημένους, επιβραβεύει τους πιστούς και προσηλυτίζει τους απίστους. Κι όλ' αυτά μέσω του Ιησού Χριστού, του Μονογενούς Του Υιού, του Κυρίου και Σωτήρα μας, με τη δύναμη του Αγίου Πνεύματος. Μαζί με τις χο-ρείες των αγγέλων και των αγίων, προσκυνούμε τον Πατέρα, τον Υιό και το Άγιο Πνεύμα, την ομοούσια και αδιαίρετη Τριάδα, τώρα και πάντα και στους αιώνες των αιώνων. Αμήν.

(Αγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς, Ομιλίες Δ' - Κυριακοδρόμιο, Εκδ. Πέτρου Μπότση, 2012)

Πηγές: ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ- fdathanasiou.wordpress.com